

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.  
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.  
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.





# ILLUSTRERAD TIDNING

# IDUN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET

N:r 45 (828).

LÖRDAGEN DEN 8 NOVEMBER 1902.

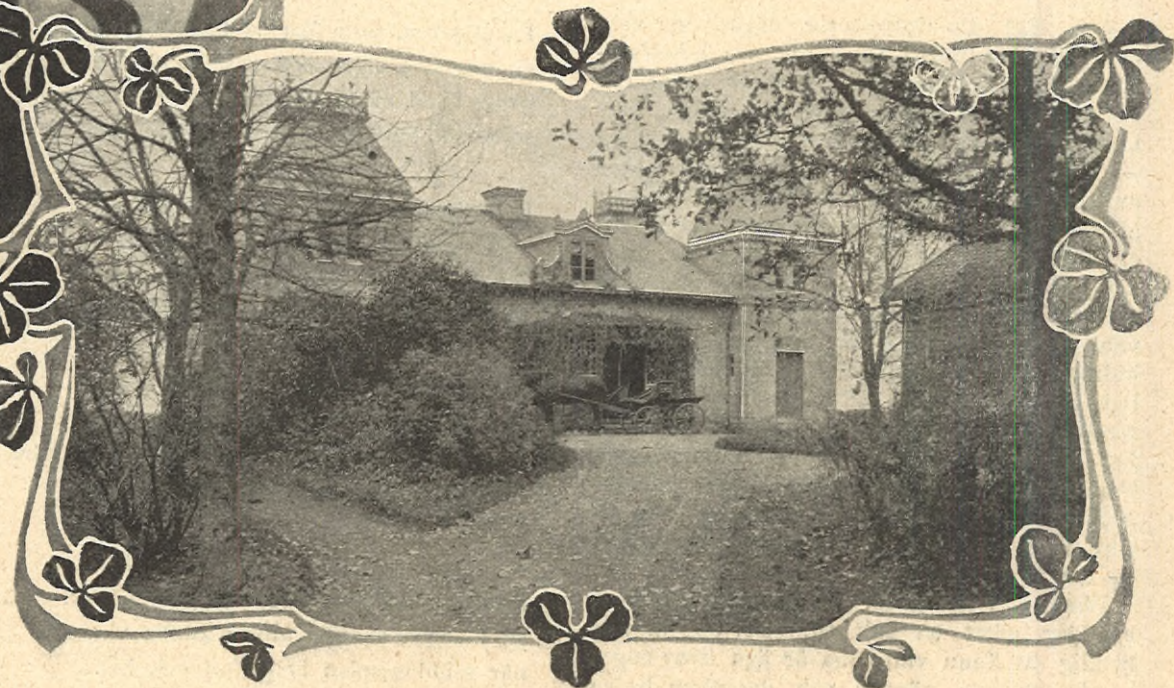
15:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN ..... KR. 6:— IDUNS PRAKTUPPLAGA ..... » 8:— IDUNS MODETIDN. MED PL. » 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. » 3:—	UTGIFNINGSTID: HVARJE LÖRDAG.  LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: <b>FRITHIOF HELLBERG</b> TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ: 17 BRYGGAREGATAN 17. REDAKTIONEN KL. 10—4 EXPEDITIONEN KL. 9—5. ALLM. TEL. 61 47. RIKS 16 46	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
--	--	---	--	---



MATHILDA LANGLETS 70-ÅRS-DAG.

**I**DAG, DEN 8 NOVEMBER, firar en af Iduns äldsta och varmest värderade medarbetarinnor, den kända skriftställarinnan fru Mathilda Langlet, i kretsen af sina närmaste sin 70-års födelsedag å sitt landliga sörm-ländska hem Speteby Hall. Fru Langlets omfattande och betydelsefulla litterära gärning har redan tidigare varit föremål för en skildring i våra spalter (af Birger Schöldström) och torde för öfrigt vara så väl känd och hjärtligt anskrifven i svenska hem, att allt utförligt ordande i ämnet nu måste betraktas som en öfverflödsgärning. För Idun är det emellertid ett kärt behof att på den vördade författarinnans hedersdag få frambara sin lifligt kända tacksamhet för mångårigt, värderikt medarbetarskap och sina lyckönsk-



SPETEBY HALL, FRU LANGLETS HEM I SÖDERMANLAND. A. BLOMBERG FOTO.

ander Langlet, hvilken som illustratör medföljde sin broder Waldemar, den kände forskningsresanden, på dennes färd genom Turkestan år 1899.

Och som en den bästa ram till det lyckade porträttet och de små bilderna från Speteby Hall ha vi till sist nöjet införa följande »handbref», som vältaligare än långa biografier ger

ningar till en blid och solig lefnadsafton. Och häri instämmer förvisso hela vår läsekrets!

För att kunna ledsaga dessa rader med ett godt och verkligt likt porträtt af den aktade jubilaren aflade vi för några dagar sedan genom vår fotograf ett besök å hennes kära Speteby Hall, som ännu i senhöstens stormslitna skrud erbjöd bilden af ett det fagraste svenska herregårdshem. Bredvid huvudbyggnaden har nyligen uppförts en präktig atelier för den näst yngste af sönerna, artisten Alex-

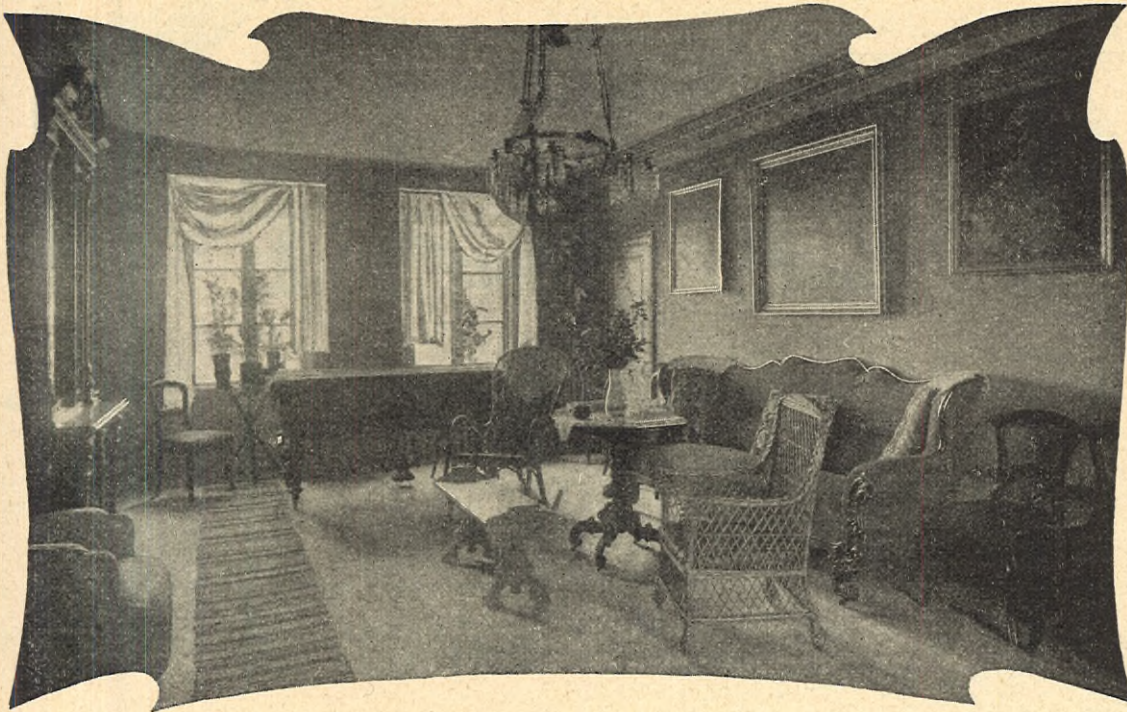
uttryck åt nedteknarinnans sant blygsamma och älskvärda personlighet:

\*

Då Iduns redaktion visade mig den vänliga uppmärksamheten att vilja ännu en gång för sin publik presentera undertecknads konterfej, var min första tanke och mitt första svar på detta förslag ett bleklagdt, mycket bleklagdt nej! Mina små anspråk på litterär berömmelse berättiga mig ju alls icke till en plats bland de storheter, som af Idun numera illustreras. Min personlighet och mina lefnadsförhållanden höra till de mest vanliga och erbjuda icke det allra minsta af intresse för någon annan än mina närmaste vänner. Det enda märkliga skulle då vara, att jag fyller sjuttio år just den dag, då Idun meddelar mitt porträtt. Detta syntes mig emellertid ej så särskildt egendomligt: det är tvärtom vanligt, att man fyller sjuttio år, ifall man får lefva så länge, och det är ganska

troligt, att sådant ofta nog infaller just på Iduns utgifningsdagar!

Men hvem kan sätta sig upp mot gudars vilja! Och ändå mindre går det för sig i fråga om gudinnors! Och jag påminde mig, att på den tiden, då Idun med sin äppelkorg på armen tog sina första blyga steg på publicitetens för nybegynnare alltid smått törn-



SALEN PÅ SPETEBY HALL. A. BLOMBERG FOTO.

strödda stig, då vinkade hon också åt mig att vara med om arbetet och i min ringa mån understödde det. Jag påminte mig också, att då hon sedan med säkra steg vandrade framåt, fick jag alltid räkna mig som en af hennes närmaste vänner, fast hon hade vunnit många, många andra af dem, »som mer äro, än jag». Och så gick det upp för mig, att jag icke utan svartaste otacksamhet kunde afslå den ära som bjöds mig, att få bli afkonterfejad på första sidan af Iduns praktupplaga!

Och här är jag nu! Gammal, grå och rynkig, som man är vid sjuttio år, men — gudilof — med en god portion af ungdom kvar i själ och sinne och en likaledes god portion arbetskraft också kvar i både själ och kropp.

Och ifall det intresserar någon att veta det, vill jag också säga, att min lefnadshistoria kan skrivas med fyra ord: Jag har varit lycklig! Lycklig i mitt förträffliga, dyrbara föräldrahem, lycklig — ack, så lycklig — i mitt äktenskap, öfverlycklig i mina barns outtröttliga ömhet. Arbetet har varit mig en glädje och har ej heller felats mig. Jag minns ej antalet af de böcker jag öfversatt, men det jag minns är, att om också ej alla varit mästerstycken, har jag dock icke på mitt samvete att, så vidt jag vet, med en rad hafva bidragit till den dåliga eller till den afsiktligt eller oafsiktligt till ondt förledande litteraturen. Och jag kan väl också säga, att jag genom öfversättning af Drummonds och Taines skrifter äfven något verkat till det goda. Detsamma har nog också varit min afsikt med de få originalarbeten jag utgifvit — om jag lyckats, vet jag ju icke.

Bland allt det goda, som lifvet skänkt mig, har jag gömt en sak till sist: Jag är nog lycklig att ännu vid mina år äga kvar några gamla trofasta vänner och dessutom hafva förvärfvat många sådana inom yngre generationer, och om det nu kan glädja dem att få se mitt gamla ansikte »afritadt», blir detta en ny tacksamhetsskuld till Idun från hennes tillgifna väninna

MATHILDA LANGLET.

## SENHÖSTMELODIER. AF E. N. SÖDERBERG.

### DE ÄLDRADES SÅNG.

OCH ÅREN GÅ, och sakteligt de väfva sitt silfverbleka inslag i vårt hår, och sist en gång vi känna dem förkväfvade den gnista ungdomseld, som än är vår.

En ton af vemod genomdallar rösten, när nu vi höja den till lifvets pris, men se oss gå allt närmare mot hösten, allt fjärrare från vårens paradiset.

På stigarna, som förr vi trätt, det tågar en ung och stark och rosenkindad ätt, hvars blod af kärlek till den lustgård lågar, som den besitter med sin ålders rätt.

Ej självviskt klage vi hvad vi förlora, men unne åt de unga deras fröjd. Oss bida nya. Tiden skall förstora vår utsikt upp mot lefnadsmålets höjd.

Allt ensligare tycks oss väl mot slutet vår vandrings branta, farofylla berg, men för hvar dagsled blir det ock omflutet allt skönare af evighetens färg.

Och närmare syns aftonstjärnan brinna, hvars strålgans åt vår själ förläna vet en klarhet, som vi aldrig kunde vinna, när middagssolen lyste full och het.

### RÖSTER UR SKYMNINGEN.

AF KVÄLLENS regn mitt fönster börjar vätas och vissna löf mot glaset stundom slå, där ute skuggorna allt mer förtätas, här inne höljes allt i skymning grå.

Men ändock vill jag ännu ljus ej tända... I drömmar sänkt, jag tycker, att jag hör en svärmodsmättad melodi mig sända ett budskap, som mig varmt och djupt berör.

Det är oktobervindens röst, som mångaer sitt tonfall med mitt väsens grundackord, och deras spröda samklang till mig tränger som vesperklockors från en tempelgård.

En flyktad ålders rekviem de sjunga, men de bebåda ock en lycklig tid, då, fastän kvällens skuggor falla tunga, hvar hjärtats oro vaggas huldt till frid.

## KUNSKAP ÅT FOLKET.

VÅR TID, hvilken — och detta med rätta — fått namn af ett det folkliga framåtskridandets skede, kännetecknas alltmär af en sträfvan att sprida upplysningen utåt till allt vidare kretsar af vårt folk, i hopp att till sist hinna det i fjärran hägrande målet: bildningens frukter — allas egendom. »Kunskap åt folket» är ett lösenord, som särskildt just nu ljuder med en underton af säregen, hoppfull klang genom vårt land. »Kunskap åt folket» — denna tanke framträder med omutliga kraf på uppmärksamhet från hög som låg, ty den bär inom sig frön till lif och till seger.

Tanken att popularisera en sann och allmännyttig kunskap är ej ny. Redan för ett par årtionden sedan började densamma tagas på allvar upp af framsynte män och af dem omsättas i praktiken, men först i vår tid har den vuxit sig så stark, att den med ens trädde i förgrunden. Först med startandet af den nu så populära vordna föreläsningrörelsen kan man säga, att fast mark vanns åt denna sträfvan.

Föreläsningföreningarna, dessa moderna bildningsanstalter, ha på kort tid vunnit en alldeles enastående utbredning. Man behöfver ej mera söka efter dem med ljus och lykta. Öfverallt, i myllrande staden till långt ut i fjärran landsbygder, från sydligaste Skåne till ett godt stycke ofvan Stockholm, skall man finna dem. Ymnigt som svampar ha de skjutit upp på svensk mark. Och på de ställen, där man till fullo insett dessa förenings utomordentliga betydelse och där de följaktligen så omhuldats, som de förtjänat, har man haft glädjen bevittna, huru som de från en oansenlig början så småningom under statens hägn vunnit i styrka och inre, bärande kraft.

**Hårets affallande.** En läkare som sedan flera år i Stockholm behandlat speciellt hudsjukdomar, skriver följande: »Af alla i handeln förekommande medel, afsedda för behandling af de parasitära hudsjukdomar (seborrhé, mjäll o. d.) på hvilka hårets affallande i de flesta fall beror, känner jag intet, som vid anställda prof visat sig så verksamt och i så hög grad förtjänar användas som *Azymolstimulus* — ». Vid London-utställningen 1899 erhöi F. Pauli's *Azymolstimulus* guldmedalj såsom det bästa hårvatten.

**Ett godt råd.** Använd alltid för munnens och tändernas vård F. Pauli's AZYMOL. Mot smitta, för sårbehandling, ekzem, finnar, reformar, hudrodnader är Azymol det verksammaste. Framstående läkares intyg medfölja hvarje flaska Azymol.

# SOMATOSE

Erkändt bästa krafthöjningsmedel.

Ökar aptiten i hög grad. Erhålles på apotek.

En förening af denna art kräver i utomordentlig grad sakförståndig och intelligent ledning. Saknas denna, blir det hela förfuskadt. Det är icke nog med att de ledande männen i denna inse det stora värdet och betydelsen af den sak, de ägna sina krafter åt — de böra ock, om så påfordras, som oförtrutna kämpar modigt träda i breschen. Många fördomar bland folket måste arbetas bort, mycken dess kallsinnighet och likgiltighet röjas ur vägen. Och när detta väl är gjordt, återstår det allra viktigaste: väckandet af intresse för och behovet af kunskap. Det är detta, som faller sig allra svårast, det är på denna punkt det skall visa sig, om ledningen af det hela lagts i kompetenta händer.

Arbetaren — ty det är honom, som dessa bildande föreläsningar närmast afse — skall så småningom föras till insikt därom, att det hos honom innerst förefinnes ett verkligt *behof* af kunskap, att han har en törst, som skall släckas, och att det sålunda därmed också gäller en lifssak för medborgaren, för *individ*en.

Måhända får man till en början *locka* honom fram till kunskapens gifvande källa, ja, kanske skall det visa sig nödvändigt att rent af draga honom dit fram. — Men när du väl fått honom så långt — har du något att bjuda honom, som intresserar honom, griper honom, värmer honom? Eller skall han kanske redan från början känna sig främmande för all den flödande kunskap, som i lärda och konstrikt svarfvade fraser strömmar honom emot, men som han ej fattar!

Han kommer från dagens tunga och hetta — han är trött, måhända öfveranstängd. Honom bör då beskåras en stund på tu man hand med vetenskapen, men vetenskapen och han få ej länge förbli främlingar för hvarandra: den måste tala ett språk, som han kan fatta och förstå.

Den föreläsare, som ej har förmågan att framlägga sitt vetande i verkligt populär form, är här ej på sin plats, han endast skadar en ömtålig sak. Men den, som är lycklig nog att i sin framställning undvika enformighet och därmed undgår att verka tröttande på åhöraren samt därtill förstår att åt sin vetenskap gifva en på samma gång liffull, redig och lättfattlig form, den har också — om själfva ämnet eljes icke verkar afskräckande — de största utsikter att rycka med och taga auditoriets intresse fångat. — Icke alla, utan endast ett försvinnande fåtal, talare sitta inne med denna sällsynta förmåga. Men det är icke en tillfällighet, att *de* visat sig bäst förstå hvad folket behöfver, hvilka själfva utgått ur folkets led.

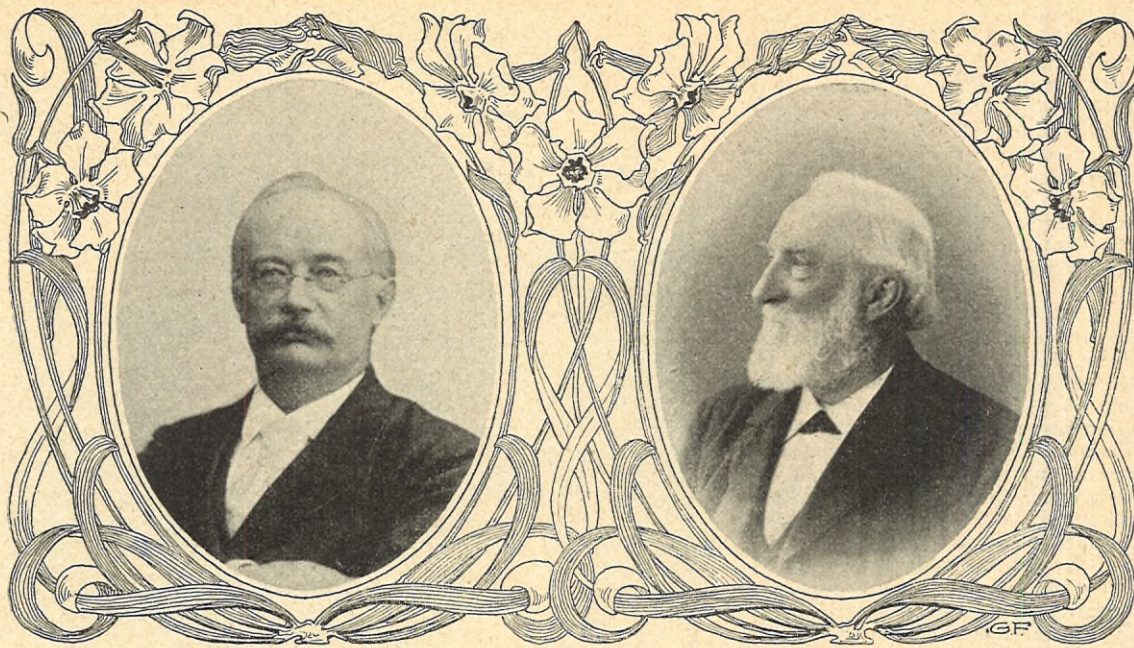
Kunna de populär-vetenskapliga föreläsningarna så anordnas, att den stora massan går till desamma med något af den glädje, hvarmed man skyndar till en kär och sällsynt högtid, då är redan halfva slaget vunnet. Sedan skall det blifva insiktsfulla mäns uppgift att bygga vidare på den lagda grunden.

»Kunskap åt folket», — vare detta i än högre grad än förr vår tids ljudande lösen!

GUNNAR BRANDT.

## Iduns nya adress.

Iduns Tryckeri Aktiebolag har nu inflyttat i sitt eget, för ändamålet särskildt nyuppförda hus vid Bryggaregatan 17, andra huset från Vasagatan, alldeles nere vid järnvägen, där samtliga såväl tidningens som tryckeriets byrå-, kontors- och arbetslokaler nu äro inrymda.



TYCHO TULLBERG.

THORE FRIES.

## TVÅ VETENSKAPSMÄN I FYRISSTADEN.

NÄR VETENSKAPLIG ID och sympatiska personliga egenskaper förenas hos läraren och forskaren, växer hos hans lärjungar, samtidigt med beundran för hans utöfning af sitt kall en innerlig tillgifvenhetskänsla, som tar sig uttryck i ett kordialt och förtroendefullt förhållande de båda parterna emellan.

Bevis härför har senast i dagarne gifvits inom vår universitetsvärld, då de båda Uppsalaprofessorerna Thore Fries och Tycho Tullberg fyllde, den förre sjuttio, den senare sextio år och då blefvo föremål för varma sympatitytringar från såväl läroverksamhetens ungdom som från vida kretsar därutom.

Son af Elias Fries, den berömda botanisten, kan Thore Fries sägas ha varit förtrogen med blommornas värld alltsedan barnåren, och de fädernearfda anlagen finga också den bästa ledning vid utvecklingen. Det var helt visst ej utan sin fara att upptaga en så genialisk botanikers mantel som Elias Fries'; men med glans trädde sonen i sin berömda faders fotspår, och 1877 blef han sålunda innehafvare af dennes professur, hvilken han skötte i fullständigt Linnéansk anda, i det han icke endast främjade studiet af blomsterfurstens älsklingsämne, utan äfven på allt sätt tillgodosåg det Linnéanska arfvets — Uppsala botaniska institution med dess samlingar och trädgårdsanläggningar — bestånd och förkofran.

Som vetenskaplig författare inom sitt ämne har han jämväl utöfvat en omfattande verksamhet och arbetar för närvarande på en Linnébiografi, som med glädje motses af alla botanikens vänner.

Professor Tycho Tullberg, hvilken sedan tjugu år bekläder den zoologiska professuren i Uppsala, härstammar i rakt nedstigande led från Linné. Redan som gymnasist visade han utpräglade anlag för zoologiens studium, och 1882 erhöi han professuren i detta ämne efter sin lärare och företrädare Wilhelm Liljeborg. Han hade under några år dess förinnan varit prosektor vid det i slutet af 1870-talet upprättade zootomiska laboratoriet, som i mångt och mycket har honom att tacka för sin tillkomst. Som vetenskaplig skriftställare har prof. Tullbergs namn gått långt utom fosterlandets gränser.

## RÖSTRÄTTSKOMMITTÉN.

DEN AF K. M:T tillsatta Rösträttskommittén afhöll sistlidne lördag i riksdagshuset i Stockholm sitt första sammanträde. Då vi taga för afgjordt, att en bild af de män, i hvilka händer den riksviktiga rösträttsfrågans utredning för närvarande hvilat, bör kunna påräkna allmänt intresse, ha vi utverkat oss tillstånd att med vår kamera närvara vid den betydelsefulla sessionen. Och torde bildens intresse ytterligare förhöjas af följande personalia öfver kommitténs medlemmar, som för vår räkning nedtecknats af en känd politisk skriftställare.

Den nu samlade rösträttskommitténs närmaste uppgift är, som bekant, att uppgöra förslag till proportionellt valsätt för riksdagens andra kammare och därmed i samband stående valkretsindelning. Det är därför helt naturligt, att dess medlemmar förnämligast söktes bland sådana riksdagsmän, som ådagalagt intresse för s. k. proportionella val, och bland de nio ledamöterna i kommittén tillhöra fyra första och tre andra kammaren. De återstående två äro personer, hvilka utom riksdagen sökt vinna mark för detta valsätt.

Ordföranden, landshöfding Axel Asker, född 1848, blef vid ovanligt unga år landssekreterare 1879 i Västernorrlands län. Att han såsom sådan förstod vinna länets erkännande, framgår af hans val 1893 till ledamot af första kammaren, där han hade plats till i år, då han undanbad sig återval för att odeladt ägna sig åt sina nya plikter som landshöfding i Hallands län, A. som 1894 förflyttats som landssekreterare till Värmlands län och sedan 1900 varit t. f. landshöfding i Västerbottens län, blef nämligen i början af detta år förlänad med nämnda värdighet. Under sin riksdagstid tillhörde han kammarens moderata fraktion och hans anslutning till hr Hugo Tamms yrkanden vid årets riksdag å en skrifvelse om en bestämd rösträttsreform, i samband med proportionella val, väckte därför ej vidare förväning.

Desto mera blef nog så fallet, när yrkanden i liknande riktning framkommo vid årets riksdag i form af reservationer till konstitutionsutskottets betänkande från de tvänne förstakammarledamöterna, häradshöfding Gustaf Johan Georg Axel Berg och borgmästaren Carl Oscar Moberg, hvilka bäge, och i synnerhet den förstnämnde, ansetts predisponerade att finna »allt bra som det är».

Hr Berg, född 1844 och sedan 1882 häradshöfding i Norra och Södra Vedbo domsaga af Jönköpings län, har nu bakom sig en 15-årig riksdagsmannabana, hvaraf först 3 år i andra kammaren och den återstående tiden i »öfverhuset», där han städse tillhört den konservativa protektionistmajoriteten, som under en lång följd af år

**MELLINS FOOD**

af Läkarekåren erkändt bästa näringsmedel för barn och sjuka.

Finnes på Apoteken samt hos Specerihandlarna.  
PROF gratis och franco från Axel Lennstrand, GEFLE.

placerat honom i konstitutionsutskottet. I hemorten har han länge haft ordförandeklubban i landstinget.

Det förtroendet är numera också beskärdt hr Moberg, hvilken, född 1842, sedan 1884 är borgmästare i staden Karlstad. Hans senatorsvärdighet daterar sig från 1892 (ett år hade han på grund af sjukdom afsagt sig uppdraget) och har han af majoriteten hugnats med plats i såväl dess förtroenderåd som konstitutionsutskottet och 1901 års försvarsutskott.

Den fjärde senatorlige kommittéledamoten, godsägaren, friherre *Christofer Johan Rappe*, född 1843, har visserligen bakom sig en lång bana som offentlig man i egenskap af ordf. i hemortens landsting och hushållningssällskap m. m., men är däremot ganska ny som politiker, i det han först i år gjorde sitt inträde i första kammaren, där han dock redan gjort sig jämförelsevis bemärkt.

Från den folkvalda kammaren möta de båda mest pregnanta representanterna för dess båda hufvudpartier. Ty om också hr *Ivar Månsson* i Trää ej lyckats nå *den* inflytelserika ledareställning, som på sin tid kom på en Carl Ifvarsons och A. P. Danielsons lott, är det dock nog ingen, hvars ord i landtmannapartiet i nuvarande ögonblick betyder mera än hans. Hr M., som är född 1845, valdes redan 1872 att representera Onsjö härad i andra kammaren, ett uppdrag, som han, med undantag af 1880—84 års riksdagar, sedermera oafbrutet beklädt. Sedan 1896 är han medlem af det mäktiga statsutskottet. Under sin tidigare riksdagsbana ganska radikal, har han under årens lopp via protektionismen blifvit mer och mer konservativ, men äfven i fråga om hr M. kan man dock konstatera sanningen af den gamla satsen: »Någon smak behåller gärna kärilet af det ämne, som det genomsyrt». Vid årets riksdag gjorde han sig som bekant till målsman för »allmän rösträtt med garantier», bland hvilka senare äfven proportionella val skulle ingå. I sitt andra gifte är M. gift med en dotter till den gamla frisinnade »stormklockan», Carl Anders Larsson i Maspelösa.

Lektor *Sixten von Friesen* intager en obestridd plats som ledare för kammarens andra stora grupp: liberala samlingspartiet. Hr von F. är född 1847 och sedan 1880 lektor vid realläroverket i Stockholm, hvars rektor han var 1880—91. Han in-

valdes 1884 i andra kammaren, där han, med undantag af 1888—90, sedermera oafbrutet haft säte och stämman. På ovanligt kort tid gjorde han sig till en af kammarens inflytelserikaste män och har ända sedan 1892 tillhört statsutskottet, hvars dörren under de föregående 15 åren varit tillstängda för andra kammarens stadsrepresentanter.

Ingenjören *Elof Biesért* är en jämförelsevis ung

man. Han är född 1862 och har efter aflagd studentexamen och genomgången kurs vid tekniska högskolan ägnat sig åt industriell verksamhet, ledningen af Lennartsfors trämassfabrik på gränsen af Dalsland och Värmland. Son af den frisinnade riksdagsmannen J. N. Biesért, hvilken på sin tid tillhörde båda kamrarna, hade han tidigt ådagalagt lifligt intresse för allmänna värf och invaldes 1899 som folkpartiets kandidat i andra kammaren för Nordmarks domsaga. Genom sitt om grundliga sakinsikter samt humanitet och rättskänsla vittnande uppträdande, har han här förvärfvat sig allmän aktning och sympati.

Professor *Edvard Phragmén*, som är född 1863 och redan 1892 blef professor i högre matematisk analys vid Stockholms högskola, har däremot hittills stått utom den aktiva politiken. Däremot har han i flere år i såväl tal som skrift uppträdt som kämpe för det proportionella valsättet och själf framlagt förslag till detsamma tillämpning. Med alla de förtjänster, detsamma kan bjuda i fråga om ren matematisk »exakthet», har det dock på mer än ett håll förmenats, att det ej vore ägnadt att vinna mark såsom alltför lärdt och inkrångladt.

Måhända är det med tanken härpå, som plats i kommittén beröds för skriftställaren, fil. kand. *Emil Svensén*, hvilken, själf ett folkets barn och förtrogen med dess åskådningsätt, framlagt just ett sådant förslag till proportionellt valsätt, som kan tänkas »gå i» eljes motsträfvinga. Hr S., född 1850 och fil. kandidat 1883, är son af den frisinnade riksdagsmannen C. J. Svensén och har med stor pietet fullföljt dennes lifsgärning såsom skriftställare och publicist, sedan många år arbetande i Aftonbladets redaktion. Äfven har han utöfvat en vidtomfattande föreläsareverksamhet och genom en populär framställningskonst förstätt lifligt fängsla åhörarnes sinnen.

Å fotografien här nedan, hvilken, som sagdt, togs vid rösträttskommitténs första sammanträde i andra kammarens kanslium den 1 dennes, urskiljas de lyckade bilderna af dess samtliga medlemmar.

VIKTOR MILLQVIST.



»FARMOR». NYASTE PORTRÄTT AF DROTTNINGEN MED PRINSESSORNA MARGARETHA OCH MÄRTHA. HOFFOTOGRAF L. LARSSON FOTO.



RÖSTRÄTTSKOMMITTÉNS FÖRSTA SAMMANTRÄDE DEN 1 DENNES. FRÅN VÄNSTER TILL HÖGER: S. VON FRIESEN, C. O. MOBERG, IVAR MÅNSSON I TRÄÄ, AXEL ASKER, C. J. RAPPE, G. J. G. A. BERG, E. BIESÉRT, E. PHRAGMÉN, E. SVENSÉN.



»DRISTIGHETEN» PÅ STOCKHOLMS STRÖM.

## TRE MÅNADER SOM ELDARE PÅ »DRISTIGHETEN». FÖR IDUN AF TORE SCHUBERT.\*

Den andra juli detta år fann jag mig på Skeppsholmen för att fullgöra min värneplikt såsom eldare vid flottan. Det rådde ovanligt lif och rörelse på kaserngården denna dag. Öfverallt stodo grupper af civila och uniformerade ynglingar, väntande på att blifva uppställda och indelade. De stora påklädningslokalerna voro äfven till trängsel fyllda af unge män, som voro i begrepp att utbyta sina civila kläder mot kronans »riggar». Efter att hafva erhållit min säck med kronans persedlar fick jag plats anvisad för att taga på mig sjömanskläderna. Denna omklädning är en af de mera humoristiska sidorna af beväringsexercisen. I synnerhet är det komiskt att se, när de civila kläderna skola stoppas ned i respektive säckar.



SLAGGNING OMBORD Å »DRISTIGHETEN». FÖRF. VID FYREN.

man se kringirrande ynglingar, som knogade omkring med sina kojor på ryggen, förgäfvades i taket efter krokar att hänga upp dem på. Det dröjde ansenligt länge, innan alla hade reda på sina platser, men framemot tio-tiden var dock allt stilla; alla säckar voro placerade i sina respektive säckfack, och vi själfva i våra respektive kojor, hvilka i långa rader voro upphängda på trossbotten.

Klockan fem följande morgon väcktes vi af en hornsinal, som vi nu åhörde med nyhe-

\* Den skildring vi härmed lämna i våra läsares händer af en nyss fullbordad tre månaders »jour» på en af vår flottas pansarbåtar torde erbjuda ett mindre vanligt intresse genom den inblick, den ger i lifvet ombord på en dylik modern pansarkoloss, där författaren, en ung teknolog, under denna tid fyllt en eldars ansträngande post. Den sakliga, men hofsamma kritik han i vissa punkter framställer, torde äfven förtjäna beaktande af alla, som nitälska för vårt sjövapens utveckling i den bästa möjliga riktning. Den lifliga skildringens åskådlighet förhöjes i hög grad af de beledsagande bilderna efter fotografier af författaren (en mindre del af mariningeniör Falkman), hvilka oftast återge scener och facer ur lifvet ombord, dem en yrkesfotografers kamera svårigen skulle kunna nå.

RED.



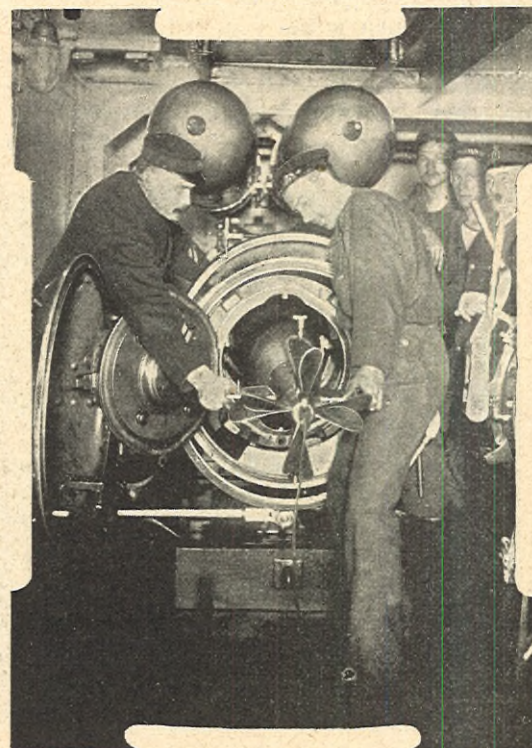
KOLNING.

tens tvivelaktiga behag, men som vi sedan lärde oss igenkänna som den förhatligaste af alla signaler, — jag menar det otäcka ljud, som styrbords eller babords »tjoffe» ger ifrån sig, då han om morgnarna blåser »utpurning». Denna signal tjänar som förspel till fasaväckande skrån och vrål, som trossbottenskorpralen upphäver för att göra utpurningen fullständig. Men allt detta oväsen är dock absolut nödvändigt, ty ändock finnas individer, som ligga fullkomligt oberörda af allt detta och som behöfva ytterligare två till tre kraftiga sparkar underifrån för att komma på det klara med, hvarom det egentligen är fråga.

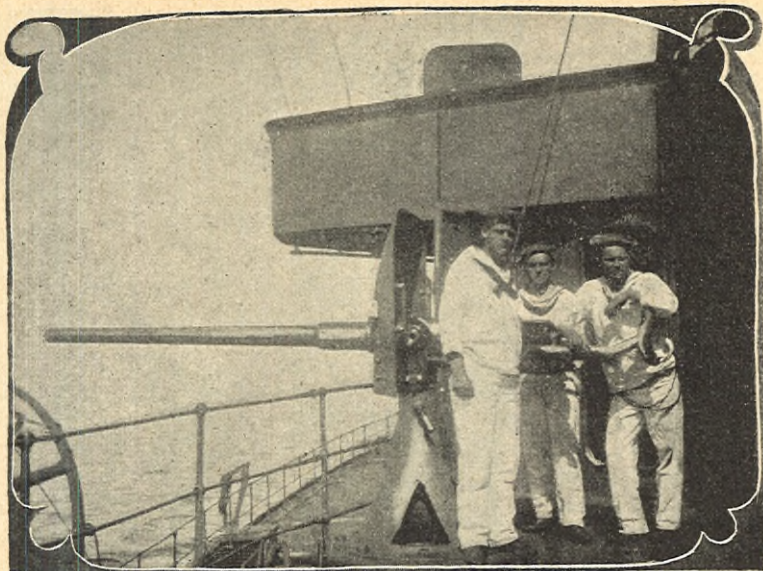
De första dagarna ombord voro rätt angenäma, ty vi hade obetydligt att göra och finga gå omkring öfverallt och göra oss hemmastadda. Detta räckte emellertid icke länge, ty efter ett par dagars förlopp lättade vi ankar och begåfvo oss till Karlskrona. Vi el-



MASKINISTERNA VID IGÅNGSÄTTNINGEN.



TORPEDEN INSKJUTES I TUBEN.



EXERCIS MED 57 MM'S SNABBSKJUTANDE KANONER.



SIGNALMATROSERNA PÅ FRÄMSTA BRYGGAN.

dare fingo nu genast börja vårt arbete i eldrummen. Dristigheten har tre eldrum och åtta pannor, hvilka lämna ånga åt tvänne maskiner, en för hvarje propeller. Pannorna ligga långskepps, och två pannor bilda med sina gaflar ena väggen i det eldrum, till hvilket de höra. I förliga och akre eldrummet, hvilka hvardera hafva två pannor, utgöres sålunda ena väggen af pannogaflar, under det att mellersta eldrummet har pannogaflar på båda sidor. Pannorna äro s. k. rörpannor och bestå af tre långsträckta cylindriska vattenbehållare, ställda parallelt med hvarandra, två i jämbredd och en öfver. Den öfre är sammanbunden med hvardera af de båda nedre genom en sats af tuber, och mellan de båda nedre utbreder sig rostyten. Pannans tvärsnitt blir alltså en liksidig triangel. På den öfversta cylinderns främre gafvel ha manhållet och vattenståndsröret sin plats, och under rosterna befinna sig tre vattenfyllda asklådor till askans uppfångande. Dessa pannor äro mycket effektiva, men de äro mer svårarbetade än vanliga sjöpannor.

Slagningen försvåras i väsentlig grad genom en abnormt hög »dödplåt», och utrakningen kräfver ojämförligt mera arbete än på vanliga sjöpannor därigenom, att asklådorna äro placerade djupt under durken och att askan är våt, innan den utrakas. Att någorlunda fullständigt taga ut askan går ej med raka, utan man måste i så fall gå in i pannan, taga upp rosterna, stiga ned i asklådorna och ösa upp askan med en skyffel, — ett arbete, som är både tidsödande och arbetsamt och därtill ytterst obehagligt, om pannan nyss

blifvit afsläckt. Askans upphissas i stora pytsar genom ett luftrör, och denna hiss består endast af en enkel vef, som drifves med handkraft. Detta är förvånande, då till alla andra hissingsbehof ombord finnas de dyrbaraste elektriska hissar. Här skulle väl en elektrisk hiss med automatisk bromsrättning vara af nö-



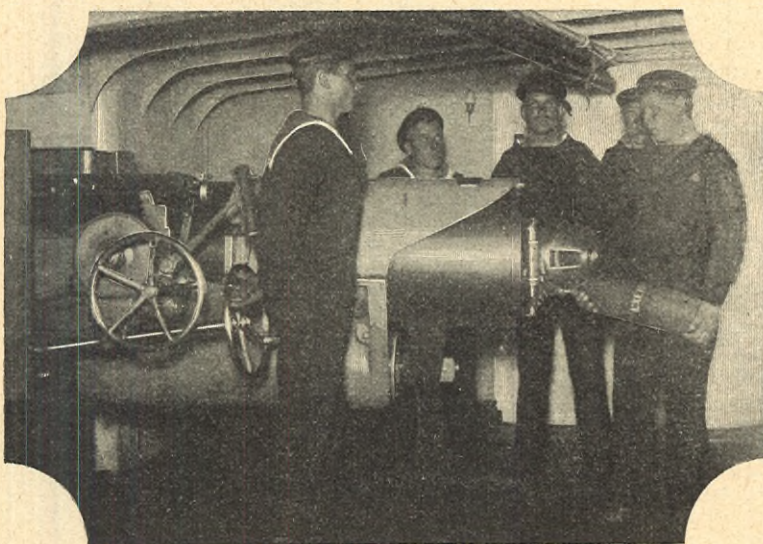
TORPEDEN UPPVINDAS.

den, ty det händer, därigenom att vefven hoppar af axeln eller genom annat slarf, att den tunga pytsen störtar ned ända uppifrån. Den kan därvid lätt slå af ett ångrör, skada

någon ratt eller döda någon person, som står inunder på durken. Under den korta tid jag var ombord hände det en gång, att en pyts störtade ned. Hvad särskildt mellersta eldrummet beträffar, så är askhissningsvefven synnerligen olämpligt placerad. Den sitter nämligen midt i en trappa, så att man först och främst kommer mycket dåligt åt att vefva och därtill hindrar trafiken.

Framför pannornas öfre del finnes i hvarje eldrum ett vågrätt galler, »gretingen», som delar eldrummet i tvänne delar. »Gretingen» hänger på starka järnstänger, som äro fästade i eldrummets tak, och dess undersida tjänar till fäste för ång- och vattenledningsrör. På »gretingen» har vakthafvande maskinisten och en eldare, som reglerar vattenståndet, sin plats. I jämhöjd med »gretingen» sitta tvänne fläktapparater, en på hvarje sida. Dessa användas då af en eller annan orsak starkare drag behöfves i fyren. Eldrummen äro förvånansvärdt små, i all synnerhet vid jämförelse med civila båtar. Mellersta eldrummet t. ex., som är bredast, men som har fyra på båda sidor, är blott 2,5 m. bredt. Detta gör, att när fartyget går med stark fart, temperaturen stiger till en anseelig höjd och att arbetet blir tyngre, än det skulle vara, om utrymmet vore tillräckligt. Det är egendomligt, att så viktiga delar af fartyget som eldrummen be- kostats så litet utrymme, när man betänker, hvilka stora delar, som upptagas af vin- och matkällare samt salonger.

(Forts.)



SKJUTNING MED 15 CM'S KANONER.



EN GINA BEMANNAS.

**Svenska**

Kompositionslinnefabrikens välkända tillverkningar af Kragar, Manschetter och Bröstveck för Herrar, Damer och Gossar, hvita och kulörta, rekommenderas.

OBS! Ingen tvätt och strykning. Säljes i alla väl sorterade Manufaktur- & Herrekiperingsaffärer. I parti från

**Svenska Kompositionslinnefabriken**

Riks- 38 33. Allm. 16893.

FRESK & ÅKERBLOM.

STOCKHOLM.

## ANDERS LINDEBERG. ETT MINNESBLAD FÖR IDUN AF BIRGER SCHÖLDSTRÖM.

DET ÄR i dessa dagar 60 år sedan rosa röda bref kommo till alla akademier i Stockholm samt till alla intresserade konst- och litteraturvänner med inbjudan »att med sin närvaro hedra» invigningen af Nya teatern. Brevet voro undertecknade: *Anders Lindeberg*, den man, hvilken för förverkligandet af idén om upprättandet af en dramatisk och lyrisk scen bredvid den privilegierade kungliga vågat sin förmögenhet, sin heder och — sitt lif.

Anders Lindeberg var född i Stockholm 1789 och blef vid 17 års ålder student i Uppsala, där han idkade studier för graden, samtidigt som han sysslade med översättningsarbete för teatern, som tidigt tycks fäst hans särskilda intresse vid sig. Emellertid utbröt kriget 1808, hotande Sveriges självständighet och ära. Glödande af fosterlandskärlek, in gick nu den 19-årige studenten i armén och blef omedelbart fänrik vid Västmanlands landtvärn och deltog på skärgårdsflottans kanonslupar med å rapporterna vitsordad tapperhet i sjöträffningarna vid Bockholms sund, Kimito samt Grönviks- och Palvasunden. Hans utmärkta hållning i dessa träffningar fäste vid honom det högre armébefällets uppmärksamhet och han utnämndes till löjtnant vid olika kårer, sist vid Skaraborgs regemente, med hvilket han 1813—15 gjorde fälttågen i Tyskland och Norge; vid afskedstagandet ur krigstjänsten 1825 fick han kaptens namn, heder och värdighet.

Vid sidan af sin militära tjänstgöring hade Lindeberg emellertid börjat allt flitigare syssla med litterära arbeten. Redan 1808 hade han till Svenska akademien inlämnat ett skaldestycke, kalladt »Friheten» — friheten, hvars hängifne och oegennyttige kämpa han ständigt förblef — hvilket den vittra areopagen gaf uppmuntran, och sedermera hade han vunnit akademiens andra pris för en prosa-upsats: »Några idéer om förståndets och fantasiens förhållande till hvarandra» samt ett skaldestycke: »Mina drömmar». Svensk-akademisk förblef ock hela sitt lif igenom, och trots all opposition åt andra håll, Anders Lindeberg, i litterära sympatier, i stil.

En sångmål ifrån smakens sommarlag med hulda fingrar skurit själf din pennas spets — vittnade Orvar Odd i sin minnesruna öfver honom.

Äfven hade han skrivit flere uppmärksammade politiska broschyrer samt sysslat med publicistiskt skriftställeri. Efter sitt afskedstagande ägnade han sig helt åt det litterära arbetet. Han redigerade Stockholms-Posten, hvars ägare han därjämte var 1821—33, skref för teatern — Dahlgren uppräknar ej mindre än 33 dramatiska alster af honom uppförda å hufvudstadens scener — samt utgaf större politiska skrifter, riktade mot Carl Johans regeringssystem, af hvilka »Sverige 1809 och 1832» samt »Bidrag till Sveriges historia efter 1810» blefvo mest uppmärksammade.

Men hvad som gjorde Anders Lindebergs namn ryktbart var en till justitieombudsmannen år 1834 ingifven skrift, innehållande »Upplysningar rörande Kongl. teatern»; denna skrift hade till följd en anklagelse, som kom att väcka det oerhördaste upprestande i landet och gjorde Lindebergs namn känt i äfven den ringaste hydda. Slutledningarna i skriften åsyftade att visa, att åtskilliga regeringsåtgärder vidtagits »till vinst för konungen»,

Verksammaste och mest styrkande näringsmedel för vuxna och barn. Med glänsande resultat förordadt af läkare-akutoriteter. Stärker närverna och förhöjer kroppbyggnadens alla delar.

och detta uttryck togs till förevändning för åtal för majestätsbrott. Lindeberg häktades och Svea hofrätt dömde honom att varda halshuggen. Högsta domstolen stannade i samma beslut, ehuru på andra skäl än hofrättens; »dock vill», hette det ytterst i utslaget, »Kongl. majestät i nåder förvandla det kapten Lindeberg sålunda ålagda dödsstraff till tre års fängelse å Vaxholms fästning.» Under rättegångens lopp hade Lindeberg emellertid flere gånger på förhand förklarat, att han begärde rättvisa, ej nåd, och att han aldrig ärnade mottaga någon sådan. »Skulle våldet och laglösheten segra äfven i sista instansen, så är det en medborgerlig plikt att ej genom någon feighet bekräfta denna seger,» skref han i sin besvärsskrift öfver hofrättens utslag, och då högsta domstolens utslag fallit, meddelade han genast öfverståthållareämbetet, att han icke underkastade sig det i nådeväg honom ådömda fästningsstraffet. »Jag har en gång,» yttrade han i sin skrift, »undfått lifvets skänk af lifvets herre och önskar kunna införa honom ansvara för användandet af hans gåfva. Det skulle jag ej kunna, om jag för andra gången emottog det af ett jordiskt stoft som jag själf — vore än detta stoft i dag en konung — och jag i utbyte därför gåfve min heder.» På samma gång anhöll han, i anseende till åtskilliga ekonomiska arrangementer för hans efterlevande närmaste, att med afrättningen skulle dröja i två månader eller till hans födelsedag, den 8 november.

Denna bestämda vägran — vi citera en samtida författare — att mottaga den erbjudna nåden försatte regeringen i det högsta bryderi, ty hon hade nog samt erfarit, att kapten Lindeberg var en man, som stod vid sina ord. Carl XIV Johan hade velat näpsa, kufva, men ingalunda fläcka sitt namn och sin styrelse med utgjutandet af inhemskt blod. Den 8:de november blef emellertid utsatt till afrättningen. Men man tog nu sin tillflykt till diverse konstgrepp. Än afstängde man fången från all beröring med den yttre världen genom den strängaste bevakning, häktets tillbommande och förbud att samtala med någon annan än fängelsets vaktmästare och fångpredikanten, än lämnade man hela dygnet dörrarne utan riglar och nycklarne i låsen för att lämna fången tillfälle att begifva sig på flykten. Den ena dagen lockades han med förespeglningar af den enskilda tjänstaktigheten, den andra inställde sig ex officio fångpredikanten för att på öfligt sätt bereda honom till döden, därvid likväl låtande honom förstå, att det vore en kristlig plikt att icke spilla det lif, hvilket kunde räddas genom kunglig nåd. Lindeberg svarade med orubblig köld, att han ej underkastade sig annan påföljd än den, som domarena i lagens namn föreskrifvit — för beskaffenheten af sitt utslag finge de ansvara inför Gud, sina samveten och allmänna omdömet. Till och med bestormad af sina anhörigas böner och tårar förblef han som klippan. Ett komiskt intermezzo i all denna bedröfvelse var, då en rabulistisk tosing vid namn Götrek, boktryckare till yrket, en dag instörtade till fången och ropade: »Låt dem ta' hufvudet, bror Lindeberg, låt dem ta't — det gör så godt, så godt!»

Tiden nalkades emellertid allt närmare det blodiga skådespelets uppförande. Hela landets uppmärksamhet var i högsta spänning och konungen blef allt mera otålig. Då fick en högt uppsatt tjänsteman en lycklig ingivelse. På hans förslag, hvilket med ifver antogs, utfärdade Carl Johan den 20 oktober 1834, årsdagen af hans landstigning på svensk botten tjugufyra år förut, en allmän amnesti

för alla sedan den tiden för politiska förbrytelser eller högmålsbrott dömda personer. Styrelsens bryderi var sålunda afhjälpt, och Lindeberg trädde med bibehållen värdighet ur fängelset.

Lindebergs bemödande riktades nu hufvudsakligen på upphäfvande af det monopol, den kungliga scenen uteslutande hade att gifva skådespel i Stockholm. Visserligen hade ett sådant monopol grundlagsvidrigt flere gånger vid riksdagarna påpekats, men icke desto mindre hade regeringen gång på gång afslagit hvarje begärdt tillstånd att i hufvudstaden inrätta en enskild teater. Då vidtogo ständerna, förnämligast påverkad af Lindebergs fleråriga utredning af frågan, vid 1840—41 års riksdag den utväg att, till densamma praktiska lösning, indraga det understöd af 4,500 rdr b:ko samt 200 famnar ved som i många år varit det kongl. Dramatiska spektaklet beviljadt, under uttalande af sin mening, att denna indragning skedde så länge regeringen förbjöde privatteatrars inrättning. Närmaste följden blef, att Torsslow började gifva »dramatiska soiréer» i Kirsteinska huset och att kapten Lindeberg beslöt uppbygga en alldeles ny scen till den fosterländska konstens främjande och fromma.

Denna scen blef den teater, hvilken — med Lings tragedi »Agne» och Onkel Adams komedi »Pröfningen» — högtidligen invigdes den 1 november 1842. Den dagen var Anders Lindebergs lifs stoltaste. Men länge fick han ej själf njuta glädjen att stå i spetsen för densamma. Ekonomiska svårigheter nödgade honom snart att lämna både teatern och dess konstnärliga ledning i andra händer; hans efterföljare ha emellertid alla — de må ha hetat Stjernström, Stedingk, af Edholm, Westin, Willman, Fredriksson eller Personne — lyft konstens fana högt, alldeles som gamle kaptenen sträfvade att göra och, delvis, äfven lyckades göra.

Den 20 november 1849 var Nya teaterns biljettlucka stängd — ingen representation var för aftonen tillkännagifven. Men teaterns hela personal hade dock offentlig uppträdt den dagen. Sorgklädda, och äfven i hjärtat med sorg och aktning, hade artisterna slutit sig till tåget efter en enkel kista, som utbars från ett litet trähus vid Riddargatan. Däri hvilade det jordiska af teaterns skapare, Anders Lindeberg. Från denna jordafärd berättas en vacker episod. Då professionen nalkades portarne från Storgatan till Ladugårdslands kyrkogård, mötte en kunglig vagn med förridare. Det var konung Oscar I, som återvände från en Djurgårdspromenad. Han gaf tecken att stanna och gjorde en fråga åt de närmaste i den kringböljande människomassan. Just som första prestavens flor svajade framför den kungliga vagnen, reste konungen sig upp, aftog hatten och böjde allvarligt och ädelt sitt hufvud för den förbiurna kistan.

### Fördelaktig lifförsäkring för kvinnor.



Lifförsäkrings-Aktiebolaget  
**De Förenade.**  
Stockholm.

Stiftadt af bolagen *Skandia*, *Svea*,  
*Thule*, *Victoria* och *Skåne*.

Lifförsäkring utan läkareundersökning!  
Delaktighet i bolagets öfverskott!

Premiebefrielse vid oförmåga till arbete!

Särskilda dödlighetstabeller äro upprättade för kvinnor, hvarigenom premierna kunnat sättas lägre än för män.

Formulär till ansökningshandlingar iämte prospekt tillhandahållas af agenter och ombud samt efter rekommendation från denna tjänings expedition.

Prospekt sändas gratis och franco genom Generalagenturen Josephson & Reteike, Göteborg.  
Erhålles å alla apotek och kemikalieaffärer  
Tillverkare: Bauer & Co, Berlin S. O.

# SANATOGEN





ANDERS LINDEBERG.

Och fridhälsad af en konung, af Carl Johans son, sänktes republikanen, Carl Johans regeringssystemets skarpaste motståndare, till den eviga hvilan.

## UR DAGSKRÖNIKAN.

**A**KTIEBOLAGET SVENSK HEMSLÖJD hade för några dagar sedan sitt sedvanliga höstsammanträde med en samtidigt anordnad utställning af möbler och textilalster i enkla och vackra mönster. Hvad som särskildt tilldrog sig uppmärksamhet var en del bländhvita, silkesfina linneväfnader från de norrländska provinserna. Svensk hemslojds föreståndarinna, fröken Zickerman, ämnar i dagarna anträda en norrlandsfärd för att med anledning af de företedda profven uppmana den norrländska befolkningen i byarna att mera, allmänt slå in på denna art af textil slöjd, som skulle kunna bereda utkomst åt många små familjer i de nödlidande provinserna.

**A**KTIEBOLAGET SVENSK KONSTSLÖJDS höstutställning, som pågått under veckans tre första dagar och utgjorts af möbler och textilarbeten, bekräftar ånyo hvilken förträfflig konstnär i möbelkomposition detta bolag har i artisten Alf Wallander. Bland anmärkningsvärda ting förekom en synnerligen stilfull ekmöbel för ett entrérum, med tistelmotiv och klädd med gobelinväfnad. Vidare ett bokskåp af satinvalnöt, med dörrplattor af porslin och beslag af gul metall, jämte mycket annat, som vårt hårdt anlidade utrymme nekar oss att detaljera. Den textila afdelningen ståtade ej denna gång med så många nummer, men hvad som fanns var i regeln värdefullt.

**E**LIAS LÖNNROT-STATYN I HELSINGFORS. Den store samlaren af gamla runor och dessas sammanställare till den finska nationaldikten Kalevala, den anspråkslöse Elias Lönnrot, erhöi lördagen den 18 oktober i Helsingfors ett monument, värdigt hans odödliga lifsgärning. Monumentet är uppsatt i en invid gamla kyrkan belägen liten skvär, där den som bakgrund har lummiga buskar och träd. Monumentet föreställer Lönnrot i sittande ställning, lyssnande till den gamla evärdelige sångaren Väinämöinen. I handen håller Lönnrot det bräde, som han plägade medföra på sina resor till underlag för papperet, hvarpå han gjorde sina anteckningar. Väinämöinens gestalt symboliserar sålunda här den gamla finska nationalandan, hvarur runasången framflutit. Denna sång uppskrifver efterhand den

vördnadsvärde lyssnaren, där han sitter i spänning, på det intet af det egendomliga i runorna må undgå honom. Till höger vid sockeln sitter en ung kvinna, Kalevalasagans *Impi*, en jungfru, som af sitt hår ger strängar till Väinämöinens kantele.

Monumentet, hvaraf vi meddela en afbildning, utgör en af de vackraste konstnärliga prydnader Finland äger och är utfördt — efter en föregående skisstäfvan — af den unge talangfulle finske skulptören *Emil Vikström*, som utarbetat detsamma i Paris.

\*

**A**R BETSSKOLAN för lytta och vanföra vid Gref Thuregatan har sin sedvanliga höstförsäljning tisdagen den 11 och onsdagen den 12 november i konstnärhusets lokal vid Smålandsgatan, hvilket vi härmed velat uppmärksamma för skolans många gynnare och vänner.

## JOHAN SVENDSEN.

**D**ET ÄR NU åtskilliga år sedan normannen Johan Svendsen höjde sin liffulla takt-pinne inom vårt Kgl. hofkapell. Vår musikälskande allmänhet skall därför helt säkert med glädje motse de orkester-konserter, som hr S. nu har för afsikt att gifva härstädes och af hvilka den första går af stapeln i dag lördag i härvarande Kgl. teatern.

Johan Svendsen är Kristianiabarn och född



JOHAN SVENDSEN.

därstädes 1840. Hans far var regementsmusiker, ett yrke, som äfven sonen valde, sedan han redan vid femton års ålder låtit värfva sig till soldat. Vid 20 års ålder började han sina konstnärliga vandringår, fick beskyddare, som förhjälppte honom till stipendier, for 1868 till Paris, där han lefde midt i studentkvarteret och tog lifliga intryck af de politiska och konstnärliga strömningarna under andra kejsardömet. Hans orkestrala kompositioner, som intaga hedersrummet i raden af hans olikartade tondikter, utmärka sig, har en norsk musikkritiker sagt, för färgprakt, militärisk disciplin, teknisk mogenhet, frisk och sund lifskraft och mångsidig bravur.

Af norska stortinget erhöi Svendsen 1876 årligt komponistgage 1600 kronor.

Beklädande dirigentbefattningen vid Köpenhamns Kungliga teaters kapell sedan början af 80-talet, har han under denna tid stadgat sitt rykte som en af nordens allra främsta orkesterledare.



FRÅN SVENSKA KOLONIEN I PARIS: HR OCH FRU F. A. NOËL. ALBIN FOTO.

## ETT »VERMEILBRÖLLOP.»

Kortbref från vår Pariskorrespondent.

**O**NSDAGEN den 29 oktober gäfvos af herr och fru F. A. Noël å svensk-norska klubbens lokal härstädes middag för ett 50-tal skandinaver. Festanledningen var att högtidlighålla fyratioårsdagen af ett lyckligt äktenskap. Det var således en bröllopsfest, för hvars egenskap af ett mellanting mellan silfver- och guldbrylllop jag ej funnit en lämpligare benämning än »vermeil».

De lyckade arrangemangen, den utsökta menuen samt först och främst den glada, kordiala stämning som kännetecknade denna fest, skola säkert hos deltagarne kvarlämna ett lika långvarigt som angenämt minne.

Vår klubblokal, äfven i hvardagslag så trefflig, tedde sig nu ännu mera festlig, tack vare en mängd smakfulla dekorationer i blommor och grönt.

Vid middagen höllos en mängd tal, och öppnades dessas rad af pastor Stadener med ett varmt, sympatiskt för värdfolket. Generalkonsul Nordling talade för barn och barnbarn, dessa senare representerade af en liten näpen »Mignonne» på en 8 å 10 år. Följde så tal för damerna och andra. Till



ELIAS LÖNNROT-MONUMENTET I HELSINGFORS.

sist föredrogs af herr John Hammar på en äkta »fosterländsk» melodi en »Festkantat», fyndigt hopkommen med en mängd roliga anspelningar, författad af Iduns herr Albin. Ett utmärkt stråkkapell utförde under middagen taffelmusik, för att senare på kvällen spela dansmusik. Balen som gick med lif och lust, öppnades af »brudparet».

Efter åtskilliga andra förströelser och sedan man intagit en efter svenskt mönster serverad supé skildes man åt först vid tvåtiden.

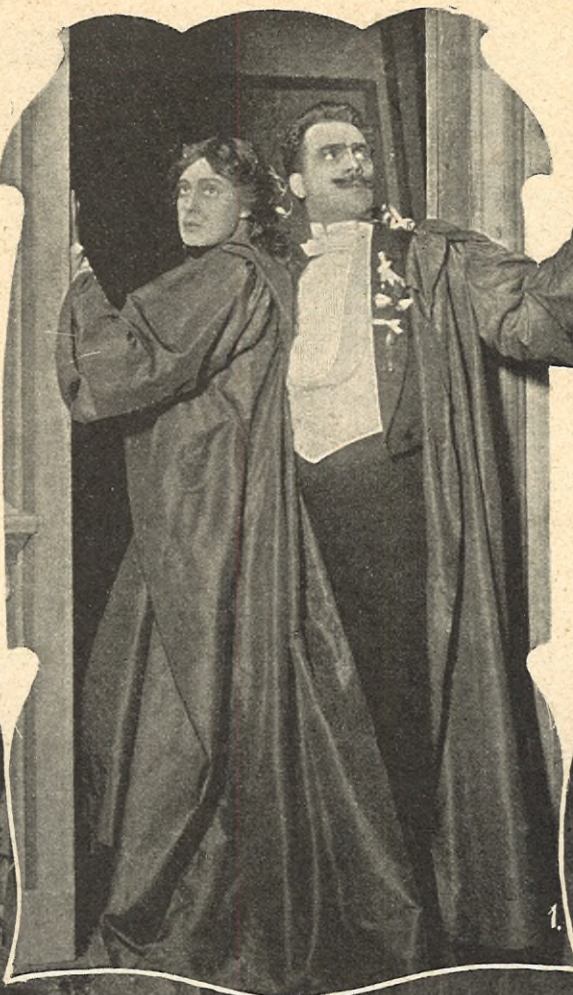
Nu några biografiska upplysningar angående värdfolket.

Familjen Noël är trots sitt franska namn äkta svensk. Herr och fru Noël äro bosatta här i Paris endast sedan ett tiotal år. Ht kommo de från London, där de lefvat en följd af år. Före denna tid hafva de bebott Sockholm och Hernösand. Herr N., affärsman, arbetade under sin verksamhet i Sverige och England inom trävaruindustrien, men har slutat härmed och äger och sköter för närvarande en stor maskinverkstad här i Paris, hvars alster äro lika välkända i marknaden som dess innehafvare inom affärsvärlden.

I äktenskapet finnas en dotter samt trenne söner. Dessa senare samtliga affärsmän af hvilka en är bosatt i London, en i Chikago samt den

PRINSESSAN BLÅÖGA.

DAMERNA hade téjunta inne i salongen och de båda herrarne hade tagit sin reträtt in i den aflägsnaste vrån i hela huset — rökrummet. I den breda, moderna kakelugnen flammade en väldig björkvedsbrasa och i fåtöljen framför den till hälften låg herrn i huset, med en cigarr i munnen och med frånvarande min stirrande in i eldskenet. Litet bakom honom, halft i mörkret, satt hans vän med sinfol under hakan, den hvita kraftiga handens smala spetsiga konstnårsfingrar förde sakta stråken öfver strängarne. Det var ingen egentlig melodi han spelade, lösryckta toner och takter, som mjukt gled in i hvarandra. Men plötsligt lade han bort instrumentet och vände sig med en tvär rörelse mot den andre: »Det är en charmant kvinna, din svägerska!» Direktören, — han hade varit en smula



yngste arbetar i fadrens affär här i Paris.

Familjen äger och bebör en charmant villa ute i Courbevoie, där den utöfvar en gästfrihet, som kanske mera än något annat talar om dess svenska ursprung.

Vår bild är just tagen härifrån, ett par dagar före här ofvan skildrade fest. Ett älskligt par i en treflig miljö!

R. E. SN.

Paris 30. 10. 1902.

HVEM ÄR DEN LYCKLIGASTE

af två kvinnor? Är det hon, som är högst älskad? Nej, det är hon, som älskar högst.

A. DE MUSSET.

TEATERVECKAN. 1. PFÖKEN I UNDFQUIST OCH HR DE WAHL I SLUTSCENEN AF HARTLEBENS »KARNEVAL» Å SVENSKA TEATERN. 2 OCH 3. SCENER UR 2:A OCH 1:A AKTERNA AF STENHAMMARS NYA OPERA »GILLET PÅ SÖLHAUG» Å KUNGL. TEATERN (FRUARNA JUNGSTEDT OCH LINDBERG, HRR NYBLOM OCH SÖDERMAN). 4. DET NORSKA SKÅDESPELARSÄLLSKAPET Å SÖDRA TEATERN. FRIERISCENEN I »BALDEVINS BRÖLLOP». A. BLOMBERG FOTO.

diktare i sin gröna ungdom, men när han började längta efter ett hem, fann han mera poesi i att ge ut andras böcker än sina egna, emedan hans lilla Millie då kunde bli hans lilla hustru — direktören drog ett bloss på den halfrökta cigarren, innan han svarade.

»Åhja.»

»Åhja! Är det allt hvad du har att säga! En sådan figur, sådan växt, sådana ögon — jag har aldrig i mitt lif sett sådana själfulla ögon förr! Och ett sådant utseende! Mörk som en hindukvinna med hållning som en drottning! Och en sådan intelligens! En kvinna som tänker...»

»Har du lust att höra en saga?» afbröt

# Kungl. Hofboktryckeriet Iduns Tryckeri Aktiebolag

17 Bryggaregatan 17

## Affärstryck

såsom Aktier, Obligationer, Pris-  
kuranter, Cirkulär, Plakat, Affischer,  
Fakturor, Räkningar m. m. m. m.

FÖRSTKLASSIGT ARBETE!

BILLIGA PRISER!

den andra torrt och slog af askan på sin cigarr mot spiselgallret. »Innan du blickar för djupt i de där ögonen... om du icke redan har gjort det... Min vän, du har visst aldrig träffat mera än två sorters kvinnor i världen — goda eller ärligt dåliga? Inte sant? Men det finnes ett tredje slag af Evas döttrar, kvinnor, som aldrig helt kunna förstås af vare sig männen eller sina egna medsyslar. De äro födda gåtor. Och gåtan är invirad i massor af vackra slöjor, ja, fula också, men när man lyckats linda upp en anseelig massa af de där slöjorna, så hittar man — en nöt, som icke kan knäckas. Jag kan en historia, som kanske skulle göra dig nytta — har du sedan lust att leta upp nöten, så är du dock ärligen varnad och ditt blod komme öfver ditt eget hufvud. Var också god och behåll dina reflexioner för dig själf, min saga heter prinsessan Blåöga och för dig såsom tonkonstnär bör hon blifva af värde — spela henne, den blåögda gåtan, men låt ej gåtan föra sin stråke öfver dina strängar.»

Direktören slungade cigarrstumpen in i elden och satte sig bekvämare i sin fätölj.

»Det var en gång en kung,» började han i låg ton, »som lustvandrade i sin trädgård. Det var en god kung, som icke hade mera än en sorg: hans drottning skänkte honom intet barn. Det var på det han gick och tänkte, medan han kom allt längre och längre in i sin parks hemlighetsfulla snår, in i själfva älfskogen, där den mäktiga féen Skönhet bodde. Det rann en liten å fram mellan träden, och konungen stannade ett ögonblick i sin vandring, medan han i sin bedröfvelse suckade tungt gång på gång.»

»Hvarför suckar du, kung?»

Det gick som en susning genom löfven, kungen ryckte till och såg sig häpen om. Hvem talade här i hans egen skog med en stämman så blid, så höjligt rik, så öm och så klar?

Det var ett barn. Ett litet ett, som satt på en sten vid hans fötter. Kungen sänkte sin blick, såg in i ett par underliga, djupa ögon och oemotståndligt, som tvingad af en annan vilja än sin egen, svarade han lika sakta och klart som frågan kommit:

»Hvem är du, barn?»

Den lilla reste sig upp, men blickens djupa blå mötte ännu kungens, han såg icke den ljufva barngestalten, icke det fina, smala lilla ansiktet, icke håret, som med glans af spunnet guld flöt ned öfver armar och hals — han såg endast och allenast två djupa, underliga ögon, stora och klara, med vilja och ömhet i.

»Din dotter, kung.» Och den lilla lade en varm barnhand i konungens.

Kungen log, men, fattad af en plötslig tanke, lyfte han upp barnet i sin famn och bar det tyst genom hela sin park till sitt slott och fram inför sin drottning.

»Ädla fru, jag har funnit en prinsessa i

min skog. Hon kallar sig min dotter, drottning.»

Och han sköt barnet fram mot sin stolta, stränga gemål, som med harm och ovilja såg på flickans fattiga klädning och bara fötter.

Men barnet slog upp sina ögon och mötte fullt och klart hennes blick. Och se, furstinnans högtburna hufvud böjdes, en hvit, förnäm drottningshand lades sakta och som i undran på det ljusa håret, med en stämman, så mild och så vek som kungen icke hört på länge, länge, hälsade hon:

»Var välkommen, Blåöga.»

Då log barnet och kysste sakta den smekande handen.

Från den dagen ägde konungens land en kronprinsessa.

\*

Och år förrunno.

Hon hade växt smidig och rank som en ungbjörk i skogen, Blåöga. Hennes panna var hvit, hennes fot var snabb, hennes hand var lätt och hennes härliga hår lika långt och skimrande guldligt som förr. Äfven de underliga ögonen voro de samma.

Det bodde i dem en förunderlig trollmakt, som tjusade, hänförde, band! Ingen kunde vara så öm som Blåöga, så stillsamt jungfrulig och kvinnligt god. Friare fattades henne icke, de kommo från sunnan och nord, från östan och västan, furstar af ädelt blod... De kommo modige, glade, starke, segervissa — de drogo bort som trötte, likgiltige eller hotfulle, vredgade... hopplösa. Ty den frie man, som mött prinsessan Blåögas fulla, djupa blick, för den ägde sedan intet annat kvinnoöga något värde. De förlorade sin själs tankar och sitt hjärtas härlek till dessa underbara ögon, där en själ skymtade i sällspord vilja och ömhet, men som ljögo, ständigt, ständigt ljögo — gäckade med sin gåta.

De kunde aldrig glömma, dessa män. De ville hata, ville förakta och måste älska.

Men ryktet om den sköna prinsessan Blåöga med guldhåret spreds land och rike omkring.

»Hon måste vara värd att vinna!» tänkte de unge furstarne och riddarne, när de sågo dem, som mött Blåögas blick och hört hennes 'gå'. »Kanske jag är den rätte!» Och så kom där följe efter följe in på borggården, det ena mera lysande än det andra. Allt hvad länderna ägde ypperst och bäst bland förnämme män stannade inför hennes tron.

Blåöga stod där i sin hvita dräkt med gylene gördel, stod upprätt med sin ena hand på trönstolens karm, ned öfver axlar och höfter föllo hårets tunga, skimrande länkar likt en jungfrulighetens och furstinnevärldighetens mantel.

Han stannade på afstånd, friaren, gripen af den underliga ljufheten, hvilken likt värmande strålgans låg öfver hela hennes gestalt. Men då höjde Blåöga sina långa ögonfransar och såg med en full blick mannen in i ögat. Det var nog. Steg för steg nalkades han... som tvingad af denna djupa, strålande blick, och då hans fot besteg tronens sista trappsteg, då han under namnlöst jubel fannade den smärta, mjuka, unga kvinnan och hviskade hennes namn, allt under det de underfulla ögonen sågo in i hans, då, då hörde han prinsessans röst, så förunderligt mjuk och dock så hånande hård, att intet motstånd var möjligt: gå!

Och så gick riddaren, men han glömde sitt hjärta kvar. Men Blåöga var ej alltid den stolta under trönhimmeln sidenvack. Det hände en gång, att en prins från ett vikingarnes land långt uppe i nordnorden hade hört om

förtrollerskan, och han kom en dag, denne Stark Ädling, kom ensam utan rustning eller följe till konungens gård och fördes in i kvinnogemaket, där prinsessan satt på sin tron, omgifven af alla sina tärnor. Hon reste sig, då hon såg den främmande mannen stanna stolt och stark med högburet hufvud midt i hennes sal. Och så gjorde hon något, som hon aldrig gjort förr — hon lyfte sin krona från hjässan och lade den på tronen, steg ned i jämnhöjd med honom och trädde honom till mötes två steg. Då han böjde sitt hufvud, böjde hon sitt och hand lades i hand.

Det gick en hviskning genom de häpna tärnornas skara —: »Han är det! Han är den rätte!»

Men Blåöga hade förstätt, att detta var Stark Ädling, som ännu aldrig böjt sitt hufvud för någon kvinna.

Och den främmande mannen, han glömde hvad styggt de hviskade om den fagra Blåöga — han hade sett in i hennes ögon, sett tankar och ömhet och vilja och längtan skynta däri. Hvad hjälpte hans vilja, hans fasta beslut — han slog sin arm kring hennes smärta, mjuka midja och kysste den röda munnen.

»Var välkommen Stark Ädling!» Och Blåöga med guldhåret log.

Han böjde knä och kysste hennes mantelfäll...

Men när ett solhvarf gått, kom där återigen en man — stark, god, pröfvad i krig, rik i lysande silfverrustning, och när klangen af hans sporrar nådde Blåögas öron stod hon åter hög och rak med furstinnelater vid sin tron och bjöd Stark Ädling:

Gå!

Då förstod Stark Ädling, att nya viljor och nya sinnen voro hennes lust att vinna — för att, stark i sin kvinnoblicks makt, få nya vidder för sin tanke och nya känslor för sitt hjärta.

Och han gick — han hade funnit gåtan. Men han hade glömt sitt hjärta kvar hos ett par ögon.»

Elden hade slocknat för länge se'n, och endast här och där glimmade en gnista bland all den grå askan. Det hade blifvit kallt i rummet, så kallt, att de båda framför den nedbrunna brasan fröso.

»Hvem var Stark Ädling?»

Han som tillfrågades svarade inte på en stund, men så reste han sig, vred upp det elektriska ljuset, så att den andre bländad slöt ögonen, och gick fram till sitt skrifbord borta vid fönstret. Han vid kakelugnen hörde nycklar klirra och papper rassla, så kommo steg öfver mattan fram till honom — han såg upp.

»Hvarje man har sin stora kärlek, fast äktenskapet och hemmet kanske ej byggas på den.»

Direktören höll en bundt bref i handen... och ett fotografi af en mörk ung kvinna med stora ögon. »Din» stod det i fotografiets nedre hörn, skrifvet med stor, stadig stil.

»Läs!» sade han kort och vek upp ett af brefven. Den andre tog det mekaniskt, hans ansikte var askgrått och då hans blick uppfattat några af brevets ord, släppte han det med en åtbörd, som om en orm stungit honom. Plånboken rycktes upp ur bröstfickan, och med darrande fingrar letade han ett ögonblick bland papperen, tills han med ett kort, hårdt skratt räckte sin vän en kopia, — en trogen kopia ända till det lilla skrifna ordet — af dennes nyss visade porträtt.

Direktören drog lugnt upp sin tändsticksask ur fickan, ritade eld och förde lågan intill papperen, det var nästan med afsky han slungade dem ifrån sig in i kakelugnen, där de som glödande maskar förtärdes. Lågorna

samlar nu hvarje praktisk husmoder, ty på detta sätt erhålles mängden pryddig och nyttig Svenska Rabattmärkes Akt. Bol. Drottninggatan 74, Stockholm.

Utställningar äfven i NORRKÖPING och SÖDERTELJE.

# Röda Rabattmärken













Pellerin's Margarin  
är bäst!

# Köp Züricher Sidentyger

Försändes till fabrikspriser franko och tullfritt direkt till privatpersoner.  
**Rekvirera profver.**

Stort lager första nyheter i svarta, hvita och kulörta sidentyger till brud-, sällskaps- och promenad-toaletter.

Sidenhuset **E. SPINNER & C:ie,**

ZÜRICH (SCHWEIZ).

(förr J. Zürcher's sidentfabrik, grundl. 1825).

## "Monténs Anodin"

Smärtstillande antisepticum; användes med fördel vid reumatiska åkommor, neuralgie, huvudvärk, migrän, tandvärk, snuva m. m.

Säljes å apotek i tuber å 1 krona.

LARS MONTÉN, Stockholm.

Allm. telefon:  
8 68, 47 35,  
47 36.

Rikstelefon:  
1 79.  
66 10.

**Olaus Olssons Kolimport-Aktiebolag**  
etableradt i Stockholm 1880.

## 1:a Anthracit.

Hushållskol. Cokes. Briketter.

## Prima Väljorda Barnkläder för Gossar och Flickor

i alla åldrar, till extra billiga, bestämda priser. Blus kostymer, Jackkostymer, fverkavajer, Regnkragar, Kappor, Hattar och Mössor m. m.

Beställningar utföras.  
Extra billiga bestämda priser.

Paul U. Bergström 76 Drottninggatan 76  
Hörnet af Kungsgatan.

Bankaktiebolaget  
Stockholm—Öfre Norrland,  
6 Drottninggatan 6.

Hushållräkning 4 %  
Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Sydsvenska  
Kredit-Aktie-Bolaget,  
Stockholm, 17 Fredsgatan 17  
Afdelningskontor Götg. 31.  
(Fonder kr. 6,765,000.)

Deposition	4	%
Kapitalräkning	4	%
Sparkasseräkning	4	%
Upp- & Afskrifning	2	%

Kassafack å 15, 20 och 25 kr.  
Subskriptionslistor å hemsparbössor å bankens kontor.

## Göteborgs Enskilda Bank

Brunkebergstorg 12.

Sparkasseränta 4 proc.

## Inteckningsbolaget.

Hufvudkontor: Malmstorgsgatan 1.  
Afdelningskontor: Stureplan 6.

Högsta depositionsränta	4	proc.
Kapitalräkningsränta	4	>
Sparkasseränta	4	>
Upp- & Afskrifningsränta	2	>


Första klass Privathotell,  
en och två trappor upp,  
8 Birger Jarlsgatan (f. d. 10),  
Stockholms förnämsta gata.

Rikstelef. 4401. Allm. Telef. 12539.  
Edla Carsson.

## Pallas Hotell

37 Klarabergsgatan 37  
Rikotel. 44 83. Allm. Tel. 60 41.

Rekommenderar 30 väl möblerade rum,  
elektrisk belysning och nutidens alla bekvämligheter. Betjening möter vid alla tåg.  
Knut Fagerström



**Crème de Cholepalmine,**  
utmärkt antiseptiskt hudmedel mot köld,  
säljes i tuber å 30 och 75 öre  
hos Herrar Specker-, Färg och Parfymhandlande  
m. fl. samt å Apoteker.

## Sparkasseräkning

4 proc. ränta.

Nordiska Kreditbanken

1 Drottninggatan 1

Mynttorget 4 Drottninggatan 102  
Hornsgatan 52.

## Fru Örn's Atelier,

STOCKHOLM,

19 Tunnelgatan 19.

Specialité: Kappor,  
Promenadkostymer, Brud  
utstyrlar.

Lon doner-, Pariser-, Wie-  
ner-mode.

**KNEIPPBADEN** —  
Borg, Norrköping  
Kurort Vattenbehandling m. m. Öppen  
året om.

Tidaholms  
Fantasimöbler



rikhalt. urval i  
örnn. stil. Full-  
st. rumsmöble-  
mang utföras i  
alla olika varia-  
tioner efter or-  
der. Mod. mönster. Begär prisuppgifter från  
Tidaholms Brecks Aktiebolag, Tidaholm  
(Försäljningsmag. Beridarebang. 27, Sthlm.)

Mejeri-  
**Agra** Margarin  
är  
finaste märket

## Billbergs Pianofabriks,

Kongl. Hofleverantör, Göteborg,



senast i Gelle 1901 med  
Guldmedalj prishelönta  
**FLYGLAR** och **PI-  
ANINOS** säljas till  
fabrikspris på fördelak-  
tiga villkor under verk-  
lig garanti.

OBS! Respektabla ombud antagas.

Använd ej vidare sådant munvatten  
som förorsakar sjukdomar i halsens och  
munns slemhinnor, utan använd hä-  
danefter endast

## Extra koncentrerad Aseptol

som är oskadlig för såväl slemhinnor  
som tänderna. Fråga eder tandläkar-  
hjärom! Säljes i droppflaskor å 2 och 1  
krona pr flaskor.

St. Eriks Tekniska Fabrik, Stockholm.

Capsuloids  
Capsuloids  
Capsuloids

den angenämaste form af hastigt blodbil-  
dande järnmedicin (omsorgsfullt preparerade  
af friskt oxblod) och i förhållande till resul-  
tatet också den allra billigaste formen.  
Till Capsuloid Company. Den 2 maj 1902

För omkring ett år sedan var jag mycket  
blek, kände mig alltid trött och led rätt  
mycket af huvudvärk, då jag var stadd i  
hastig tillväxt. Jag tog då in 5 askar Cap-  
suloids och är nu rödblommig och befinner  
mig i alla afseenden utmärkt väl.

Astrid Olsen,  
41, St. Kongensgade, Köpenhamn.  
Capsuloids erhållas å alla apotek å kr  
2,50 pr ask. Enda fabrik Capsuloid Com-  
pany, 31 Snow Hill, London



Drick alltid  
**Dicksons te**  
Oblandad  
Ceylon.



Det bästa hvetemjålet  
**MALMÖ  
BEST  
PATENT**  
Malmö Stora Kålsqvam

fås — till hushållsbruk — äfven i 5  
kg. originalpåsar med bruksanvisning.

## Husqvarna Köttqvarn

bör finnas i hvarje  
hem.

Försäljes af alla väl sorterade  
järnhandlare.



Clara Fabriks  
**Stearinljus**

Metallfabriksaktiebolaget  
**C. C. SPORRONG & C:o**  
23 Regeringsgatan 23  
STOCKHOLM

Utför: förgyllning, försilfring, förnickling  
samt renovering af  
antika och moderna metallarbeten.



## HALDA SKRIFMASKINER

Yppersta beskaffenhet. — Svensk tillverkning. — Full garanti.

Prislista från ombuden eller från

HALDA FICKUR-FABRIK, Svängsta.

Grundlagd år 1887.

## STOMATOLTANDBORSTEN

är böjd efter  
kåkbågen.  
Borsta tänderna i  
deras längdriktning.

Stomatoltandborsten.  
En vanlig tandborste.  
Afstånden mellan de längre borsten äro afpassade efter tändernas bredd, hvarför  
**Stomatoltandborsten** också äger förmåga att intränga mellan och rengöra tån-  
dernas beröringsytor, hvilka som bekant lättast angripas af tandröta.  
Som skaffet är af celluloid tål detsamma ej hett vatten.

## Nordens största Orgel- och Pianofabrik.

(Årlig tillverkning 1,400 instrument.)

**ÖSTLIND & ALMQUIST, Arvika.**

STOCKHOLM, GÖTEBORG, MALMÖ,

Vasagatan 50. Vestra Hamng. 18. Baltzargatan 10

Firman, som in- och utrikes erhållit guldmedaljer för orglar, är den enda sven-  
ska firma, som vid första täflan erhållit högsta pris, guldmedalj, för Flyglar  
och Pianon.

Instrum. rek. af hrr Musici Rich. Andersson, Hallström, Henneberg, Hägg, Lilje-  
fors, Lindström, Lundberg, Nordqvist, Sjögren, Stenhammar, Zetterquist m. fl.

## Lundby Skönfärgeri och Kem. Tvätt- anstalt, Göteborg,

behandlar allt till Herr-, Dam- och Barn-garderoben  
hörande, samt andra i ett hem förekommande persedlar,  
såsom dukar, tücken, filtar, portieror, möbel- och andra  
tyger m. m. Herkostymer lagas m. m. om så önskas.  
Eget skrädderi. Insänden direkt eller till ombud edra  
plagg, som tvättas kemiskt, färgas m. m. fort, väl och  
billigt. Tidsenlig, ny metod.  
OBS! Enda anstalt i Sverige, hvilken som specialité  
utes utande arbetar med kemisk tvätt och konstfärgning

## Zeniths Margarin

kan med fullt förtroende förtäras af en hvar. Det är rent, sunt och närande. Här-  
för borge statskontroll, pasteurisering m. m. Dessutom garanteras det vara fullständigt  
fritt från kemiska inblandningar.



**Husqvarna  
Hushållsvåg**  
(med regleringsskruf)  
bör finnas i hvarje  
hem.  
Försäljes af alla  
väl sorterade järn-  
handlare.

## Är Ni liten?

Begagna osynliga Skoelevatorn, som  
höjer 1 till 2 tum och utrolar liktornar.  
Behagliga i alla skodon. Tusentals sålda.  
1 tum 1 kr., 2 tum 2 kr. pr par. Exp.  
endast från Linköpings Korkfabrik.